

Nytt avtal för läkare i privatvården

Under sommaren har ca 300 läkare anställda vid privata sjukhus och mottagningar fått ett nytt avtal. Läkarförbundet och HAO Privatvården har träffat avtal som bygger på nya principer med lokal lönebildning och lokal konflikträtt.

Avtalet gäller från den 1 april 1995 till den 31 december 1998 vid privata sjukhus och mottagningar som är anslutna till arbetsgivarorganisationen HAO Privatvården. Det nya avtalet följer i princip samma linjer som träffades mellan HAO och Läkarförbundet för företagsläkare i våras.

Tidigare har de privat anställda läkarna inom HAO-området haft ett traditionellt avtal ungefär som ett vanligt kommunalt avtal med de flesta frågorna centralt reglerade.

I det nya avtalet har man frigjort sig från den traditionen för att istället tillämpa helt lokal lönebildning. Det innebär att de lokala parterna, dvs respektive företag och berörda läkare, ska gå igenom avtalets intentioner och tillämpningen på företaget. De lokala parterna får fastställa tidplan för den lokala löneprocessen och komma överens om tidpunkt för lönerevisionen.

En genomgång av varje läkares lön ska ske årligen. Inriktningen är att skapa en process där läkares resultat,

kompetens samt den individuella löneutvecklingen knyts samman. I och med detta ska läkaren få möjlighet att påverka den egna löneutvecklingen.

Förhandlingsgången ska fungera så att arbetsgivaren ska överlämna förslag till ny lön till läkaren. Om läkaren genom Läkarförbundet eller lokalföreningen begär det ska en förhandling äga rum mellan de lokala parterna. Om läkaren inte begär förhandling inom tre veckor fastställer arbetsgivaren lönen.

Kan parterna inte komma överens i en central förhandling finns det enligt avtalet lokal konflikträtt. Det innebär att Läkarförbundet respektive HAO har rätt att besluta att fredsplikten ska upphöra vid det företag som den strandade förhandlingen gäller.

I avtalet har man fastställt lägsta lön för AT- respektive ST- underläkare. Från den 1 april 1995 till den 31 december 1996 är lägsta lönen för AT-läkare 17 000 kr och för ST-läkare 21 000 kr. Under 1997 blir lägsta lönen för AT-läkare 18 000 kr och för ST-läkare 23 000 kr. Under 1998 blir lägsta lönen för AT-läkare 19 000 kr och för ST-läkare 25 000 kr.

Enligt avtalet ska ersättning för intyg som utfärdas i tjänsten tillfalla arbetsgivaren om inte annat avtalas med den enskilde läkaren. Ersättning för intyg som utfärdas utom tjänsten t ex i form av bissyssa ska tillfalla läkaren om inte annat har avtalats.

Kristina Johnson

Arbetslivsfonden svår att utvärdera

Forskare i dubbla roller försvårar en utvärdering av Arbetslivsfonden. Allt för få fallbeskrivningar och rapporter kan användas i regelrätta, vetenskapliga utvärderingar.

Detta framgår av en utvärdering av Arbetslivsfonden gjord av professor Casten von Otter.

Arbetslivsinstitutet har på regeringens uppdrag utvärderat Arbetslivsfonden, som mellan 1990 och 1995 finansierade 25 000 projekt. Totalt 11 miljarder kronor satsades på arbetslivets utveckling. Arbetslivsfondens mål var att förbättra arbetsmiljön, minska sjukfrånvaron och öka produktiviteten, och att stimulera företag och förvaltningar att utveckla nya idéer och former av förändring.

Casten von Otter konstaterar att det fanns allvarliga brister i fondens eget administrativa datasystem och menar att informationen inte räcker för att systematiskt kunna utvärdera effekterna av insatserna. Fonden har utvärderats i ungefär 30 rapporter, men knappt hälften kan användas för en övergripande utvärdering.

En del forskare har haft dubbla roller med att planera, genomföra och utvärdera ett och samma projekt. Dessa dubbla roller har försvårat en oberoende och kritisk analys av satsningen. Inget talar för att dessa forskare medvetet skulle ha sorterat information, men de kan omedvetet ha påverkat antaganden, urval och värderingar.

Lönsamt med bra arbetsmiljö

Rehabilitering var ett centralt tema för fonden, men de utvärderingar som gjorts tillåter inte några definitiva slutsatser. Generellt sett är dock bilden positiv. Mycket talar för att investeringarna i bättre arbetsmiljö också varit lönsamma, men frågan är om denna framgång kan upprepas eller om speciella historiska omständigheter hade en avgörande betydelse.

Arbetslivsfondens påverkade, om företagens projektandelar inkluderades, investeringar på omkring 30 miljarder kr. Aldrig tidigare har så mycket pengar satsats på arbetsmiljö och arbetslivets utveckling. Hur fonden påverkade dessa investeringar och frågan om man hade kunnat nå bättre eller samma resultat med mindre pengar ska granskas i en kommande rapport. En slutrapport beräknas vara klar till årsskiftet. •

Samverkan ger bättre rehabilitering

Det förekommer en rad samverkansprojekt i landet inom rehabilitering. Men dessa bör ges större legitimitet så att ett nytt arbetssätt kan växa fram.

En kartläggning av lokala samverkansprojekt inom rehabiliteringsområdet har överlämnats till statsrådet Maj-Inger Klingvall.

Utredningen har som utgångspunkt en fiktiv individ »Egon Jönsson» som drabbats av såväl arbetslöshet som psykiska besvär och missbruksproblem. Han blir därmed ett fall för flera olika huvudmän och regelsystem.

I betänkandet »Egon Jönsson – en kartläggning av lokala samverkansprojekt inom rehabiliteringsområdet», SOU 1996:85, riktas stark kritik mot dagens sektoriserade organisation och

dess bristande förmåga att tillgodose svaga gruppers behov av försörjning och stöd. Det som ibland kallas för kulturskillnader kan i själva verket vara målkonflikter.

I utredningen konstateras att vinsterna med samverkan är flera. Den viktigaste är att individen snabbare får rätt rehabilitering i rätt tid och därmed ett värdigare liv. Kartläggningen visar dels att det förekommer en rad samverkansprojekt runt om i landet, dels att antalet svaga och utsatta människor i samhället ökar. Allt fler av dessa människor har dessutom komplexa problem vilket gör att behovet av samverkan ökar.

Utredningen ger stöd för lokal samverkan mellan olika huvudmän. Man menar att projekten bör ges större legitimitet så att ett nytt arbetssätt kan växa fram. Regler som hindrar samverkan anser man successivt ska tas bort. •